

Nazwa Wydziału	Wydział Historyczny
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Nazwa modułu kształcenia	Laboratorium etnograficzne
Kod modułu	MK_20 (realizowane w formie: MK_20a , MK_20b)
Język kształcenia	j. polski
Efekty kształcenia dla modułu kształcenia	<p>K_W03 Ma podstawową wiedzę o różnych sposobach ujmowania kultury jako zakresu przedmiotowego etnologii i antropologii kulturowej oraz o człowieku jako podmiocie kultury</p> <p>K_W04 Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu etnologii i antropologii kulturowej, a także teoretyczne, metodologiczne i praktyczne przygotowanie do pracy terenowej, również w środowisku obcym kulturowo</p> <p>K_W08 Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych teorii lub szkół badawczych w zakresie etnologii i antropologii kulturowej</p> <p>K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł zastanych i wywołanych</p> <p>K_U02 Posiada podstawowe umiejętności badawcze obejmujące pracę w terenie, formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych (w szczególności jakościowych), opracowanie i prezentację wyników pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie etnologii i antropologii kulturowej</p> <p>K_U03 Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze kierując się wskazówkami opiekuna naukowego</p> <p>K_U04 Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla etnologii i antropologii kulturowej w typowych sytuacjach profesjonalnych</p> <p>K_U05 Potrafi określić mechanizmy i składowe kultury w jej antropologicznym rozumieniu oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie kulturowym</p> <p>K_U06 Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków</p> <p>K_U07 Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej ze specjalistami z dziedzin nauk społecznych i humanistycznych oraz osobami z różnych środowisk i kultur w języku polskim i w języku obcym</p> <p>K_U08 Posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł właściwych dla nauk etnologicznych</p> <p>K_U09 Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych,</p>

	<p>z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł właściwych dla nauk etnologicznych</p> <p>K_K01 Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju i dokształcania się zawodowego, zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności</p> <p>K_K02 Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, dostosowując się do różnych kontekstów kulturowych</p> <p>K_K03 Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania</p> <p>K_K04 Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu</p>
Typ modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Fakultatywny
Rok studiów	Rok II, studia pierwszego stopnia
Semestr	III, IV
Imię i nazwisko osoby/osób prowadzących moduł	dr Marek Pawlak
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	Nie dotyczy
Sposób realizacji	<p>Realizacja zajęć obejmuje:</p> <p>60 godzin ćwiczeń audytoryjnych (w formie 30 -stu 2-godz. zajęć o charakterze ćwiczeń z elementami konwersatorium)</p> <p>60 godz. ćwiczeń terenowych.</p>
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczenie przedmiotów: Metody badań etnograficznych, Technologie informacyjne, Ćwiczenia terenowe I
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	<p>60 godzin ćwiczeń audytoryjnych (w formie 30 2-godz. zajęć)</p> <p>60 godz. ćwiczeń terenowych</p>
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	10 (III sem. – 3 ECTS, IV sem. – 7 ECTS)
Bilans punktów ECTS	<p>III sem.</p> <p>30 godz. = udział w ćwiczeniach audytoryjnych – 1 ECTS</p> <p>30 godz. = przygotowanie do ćwiczeń poprzez studiowanie literatury, kwerendy związanych z tematem i terenem planowanych badań terenowych – 1 ECTS</p>

	<p>30 godz. = praca nad przygotowaniem narzędzi badawczych – 1 ECTS</p> <p>IV sem.</p> <p>30 godz. = udział w ćwiczeniach audytoryjnych – 1 ECTS</p> <p>60 godz. = realizacja badań w terenie – pozyskiwanie informatorów, przeprowadzanie wywiadów i obserwacji, sporządzanie dokumentacji fotograficznej – 2 ECTS</p> <p>60 godz. = opracowywanie opracowanie zebranego materiału dokumentacyjnego zgodnie z wymogami dotyczącymi archiwizowania źródeł wywołanych i podsumowanie zebranego materiału dokumentacyjnego – 2 ECTS</p> <p>60 godz. = praca związana z przygotowywaniem pisemnego podsumowania realizacji projektu badawczego studenta (analiza zebranego materiału, konsultacje z prowadzącym Laboratorium, studia nad literaturą) oraz przygotowanie prezentacji wyników badań – 2 ECTS</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Metody aktywizujące: konwersatorium; dyskusja. Metody praktyczne: ćwiczenia terenowe (laboratoryjne); ćwiczenia przedmiotowe. Metody podające: prezentacje projektów indywidualnych badań studentów; prezentacje multimedialne.</p>
<p>Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów</p>	<p>Efekty kształcenia sprawdzane są systematycznie zarówno w trakcie ćwiczeń audytoryjnych jak i ćwiczeń terenowych. Dokonuje się to poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocenę przygotowania studenta do poszczególnych zajęć audytoryjnych (umiejętność wykorzystanie wiedzy ogólnej z zakresu etnologii i antropologii kulturowej znajomość zadanej literatury przedmiotu, aktywność w dyskusji, umiejętność pracy w zespole). • Ocenę podstawowych umiejętności badawczych i wiedzy związanych z przygotowaniem do realizacji indywidualnego projektu badawczego (formułowanie problemu badawczego i operacjonalizacja pojęć). • Ocenę umiejętności prowadzenia badań terenowych i opracowywania zebranego materiału. <p>Ostateczną formą sprawdzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji jest ocena przygotowanego przez studenta raportu z realizacji projektu badawczego, przedstawianego w formie prezentacji w grupie ćwiczeniowej.</p>
<p>Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu</p>	<p>Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z zajęć jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie zaliczenie z ćwiczeń audytoryjnych w sem.III (na podstawie obecności na ćwiczeniach, pozytywnej ocena aktywności i przygotowania studenta do realizacji samodzielnych badań terenowych) co jest warunkiem dopuszczenia studenta do ćwiczeń w sem. IV w tym ćwiczeń terenowych. • Przeprowadzenie badań związanych z realizowanym projektem, zebranie materiału dokumentacyjnego zgodnie z wyznaczonymi

	<p>normami i opracowanie zebranego materiału (notatki terenowe, wywiady, dziennik, dokumentacja fotograficzna)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raport z badań terenowych, w którym obok podsumowania realizacji badań, istotną część będzie stanowił dziennik badacza opisujący sytuację badawczą. Raport może stanowić punkte wyjścia do rozważań na temat popularyzacji wyników badań np. w formie seminarium / mini-konferencji (kwestie te zostaną ustalone z uczestnikami laboratorium w trakcie trwania kursu)
<p>Treści modułu kształcenia</p>	<p>Laboratorium etnograficzne dotyczy problematyki smogu, który w antropologii rozumiany jest nie tylko jako fizyczne zjawisko zanieczyszczenia powietrza, ale również jako kontekst wytwarzania rozmaitych powiązań, strategii i praktyk społecznych, kulturowych, ekonomicznych i politycznych. Antropologia, niemal od początku swego istnienia, zajmuje się środowiskiem naturalnym i klimatem jako istotnymi aspektami życia społecznego. Współcześnie natomiast, wraz z postępującymi globalnymi zmianami klimatycznymi i ich konsekwencjami dla lokalnych światów, problematyka zanieczyszczeń powietrza stała się niezwykle istotnym terenem badawczym, w ramach którego wyłaniają się złożone relacje pomiędzy praktykami społecznymi, znaczeniami kulturowymi i ekonomią polityczną.</p> <p>Tym samym, celem laboratorium etnograficznego jest pogłębiona i refleksyjna eksploracja kontekstów smogu w Krakowie, która pozwoli na sprobmatyzowanie istniejących wyobrażeń na temat tego zjawiska. Jako przykład wybranych kontekstów badawczych można wymienić: dyskursy na temat smogu i zanieczyszczeń; aktywizm lokalny i praktyki antysmogowe; bieda energetyczna; niezamierzone konsekwencje i paradoksy walki ze smogiem; zdrowie i polityka antysmogowa; przestrzeń miejska a smog (krajobrazy smogu); oficjalne i nieoficjalne strategie radzenia sobie ze smogiem; narracje smogowe (archiwum smogu); smog i neoliberalizm (utowarowienie smogu i praktyk antysmogowych)</p> <p>Laboratorium podzielone zostanie na trzy podstawowe etapy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie konceptualne do badań smogu (krytyczne opracowywanie istniejącej literatury antropologicznej na temat smogu, zanieczyszczeń powietrza i zmian klimatycznych; konceptualizacje problemu badawczego) 2. Badania etnograficzne (każdy z uczestników laboratorium będzie prowadził indywidualny mini-projekt badawczy na temat smogu) 3. Opracowywanie rezultatów badań (wyniki uzyskane w ramach prowadzonych mini-projektów zostaną wspólnie przepracowane, co pozwoli sprobmatyzować smog jako zjawisko społeczne, kulturowe, ekonomiczne i polityczne)
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p><u>Literatura podstawowa</u> z zakresu metodologii badań etnograficznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amit, V. (red.) (2000) <i>Constructing the Field. Ethnographic Fieldwork in the Contemporary World</i>, London–New York: Routledge • Davies Aull, Ch. (2002) <i>Reflexive Ethnography. A Guide to</i>

Researching Selves and Others, London–New York: Routledge.

- Emerson, R., Fretz, R.I, Shaw, L.L. (red.) (2011) *Writing Ethnographic Fieldnotes*, Chicago– London: The University of Chicago Press.
- Falzon M.A. (red.) (2009) *Multi-sited Ethnography. Theory, Praxis and Locality in Contemporary Research*, Aldershot: Ashgate.
- Gupta, A., Ferguson, J. (red.) (1997a) *Anthropological Locations: Boundaries and Grounds of a Field Science*, Berkley–Los Angeles–London: University of California Press.
- Robben, A.C.G.M., Sluka, J.A. (red.) (2007) *Ethnographic Fieldwork. An Anthropological Reader*, Malden–Oxford: Blackwell Publishing.
- Sanjek, R. (red.) (1990) *Fieldnotes. The Makings of Anthropology*, Ithaca–London: Cornell University Press.

Literatura związana z tematem badań:

- Campkin, B. and Cox, R. (eds.) (2007) *Dirt: New Geographies of Cleanliness and Contamination*. London: I.B. Tauris.
- Douglas, M. (2007) *Czystość i zmaza. Analiza pojęć nieczystości i tabu*, Państwowy Instytut Wydawniczy: Warszawa.
- Douglas, M., Wildavsky, A. (1982) *Risk and Culture: An Essay on the Selection of Environmental and Technological Dangers*, Berkeley: University of California Press.
- Dürr, E., Jaffe, R. (reds) (2010) *Urban Pollution. Cultural Meanings, Social Practices*, Oxford: Berghahn.
- Eriksen, T.H. (2016) *Overheating. An Anthropology of Accelerated Change*, London: Pluto Press.
- Fortun, K. (2012) “Ethnography in Late Industrialism”, *Cultural Anthropology*, Vol. 27, Issue 3, s. 446–464.
- Fortun, K. (2014) “From Latour to late industrialism”, *Hau: Journal of Ethnographic Theory*, Nr 4(1), s. 309–329.
- Haenn, N., Wilk, R.R. (red.) (2006) *The Environment in Anthropology. A Reader in Ecology, Culture, and Sustainable Living*, New York–London: New York University Press.
- Ingold, T. (2000) *The Perception of the Environment. Essays on Livelihood, Dwelling and Skill*, London: Routledge.
- Lawrence M. Schell, L.M., Denham, M. (2003) “Environmental Pollution in Urban Environments and Human Biology”, *Annual Review of Anthropology*, Nr 32, s.111–34
- Milton, K. (2002) *Environmentalism and Cultural Theory. Exploring the role of anthropology in environmental discourse*, London–New York: Routledge.
- Ong A., Collier S. (eds.) (2005) *Global Assamblages. Technology, Politics, and Ethics as Anthropological Problems*.

	<p>Oxford: Oxford University Press.</p> <ul style="list-style-type: none">• Vertovec S., D.A. Posey (2003) <i>Globalization, Globalism, Environments, and Environmentalism</i>, Oxford: Oxford University Press.
Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki	Nie dotyczy